

کتاب شب امتحان **هویت اجتماعی (علوم اجتماعی) دوازدهم** از ۴ قسمت اصلی به صورت زیر تشکیل شده است:

۱) آزمون‌های نوبت اول: آزمون‌های شماره ۱ تا ۴ این کتاب مربوط به مباحث نوبت اول است که خودش به دو قسمت تقسیم می‌شود:

الف) آزمون‌های طبقه‌بندی شده: آزمون‌های شماره ۱ و ۲ را درس به درس طبقه‌بندی کرده‌ایم؛ بنابراین شما به راحتی می‌توانید پس از خواندن هر درس از درس‌نامه تعدادی سؤال را بررسی کنید. حواستان باشد این آزمون‌ها ۲۰ نمره‌ای و مثل یک آزمون کامل هستند. در کنار سؤال‌های این آزمون‌ها نکات مشاوره‌ای نوشته‌ایم. این نکات به شما در درس خواندن قبل از امتحان و پاسخگویی به آزمون در زمان امتحان کمک می‌کند.

ب) آزمون‌های طبقه‌بندی نشده: آزمون‌های شماره ۳ و ۴ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم تا دو آزمون نوبت اول مشابه آزمون‌های را که معلمان از شما خواهد گرفت، ببینید.

۲) آزمون‌های نوبت دوم: آزمون‌های شماره ۵ تا ۱۲ امتحان‌های نهایی برگزار شده در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ هستند. این قسمت هم، خودش به ۲ بخش تقسیم می‌شود:

الف) آزمون‌های طبقه‌بندی شده: آزمون‌های شماره ۵ تا ۸ آزمون‌های نهایی خرداد، شهریور و دی ۱۴۰۰ و دی ۱۴۰۱ هستند که طبقه‌بندی کرده‌ایم. با این کار باز هم می‌توانید پس از خواندن هر درس تعدادی سؤال مرتبط را پاسخ دهید. هر کدام از این آزمون‌ها هم، ۲۰ نمره دارند؛ در واقع در این بخش، شما ۴ آزمون کامل را می‌بینید. این آزمون‌ها هم نکات مشاوره‌ای دارند.

ب) آزمون‌های طبقه‌بندی نشده: آزمون‌های شماره ۹ تا ۱۲ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم؛ پس، در این بخش با ۴ آزمون نوبت دوم، مشابه آزمون پایان سال مواجه خواهید شد. آزمون‌های شماره ۹ تا ۱۲ به ترتیب امتحان‌های نهایی خرداد ۱۴۰۱، خرداد ۱۴۰۲، شهریور ۱۴۰۱ و شهریور ۱۴۰۲ است.

۳) پاسخ‌نامه تشریحی آزمون‌ها: در پاسخ تشریحی آزمون‌ها، همه آن‌چه را که شما باید در امتحان بنویسید تا نمره کامل کسب کنید، برایتان نوشته‌ایم.

۴) درس‌نامه کامل شب امتحانی: در این قسمت، همه آن‌چه را که شما برای گرفتن نمره عالی در امتحان هویت اجتماعی (علوم اجتماعی) نیاز دارید، در ۱۱ صفحه آورده‌ایم، بخوانید و لذتش را ببرید!

یک راهکار: موقع امتحان‌های نوبت اول می‌توانید از سؤال‌های درس‌های ۱ تا ۵ آزمون‌های ۵ تا ۸ هم استفاده کنید.

فهرست

صفحه صفحه

نوبت آزمون پاسخ‌نامه

آزمون شماره ۱	(طبقه‌بندی شده)	اول	۳	۲۷
آزمون شماره ۲	(طبقه‌بندی شده)	اول	۵	۲۷
آزمون شماره ۳	(طبقه‌بندی نشده)	اول	۷	۲۸
آزمون شماره ۴	(طبقه‌بندی نشده)	اول	۹	۲۸
آزمون شماره ۵ نهایی خرداد ۱۴۰۰	(طبقه‌بندی شده)	دوم	۱۱	۲۹
آزمون شماره ۶ نهایی شهریور ۱۴۰۰	(طبقه‌بندی شده)	دوم	۱۳	۲۹
آزمون شماره ۷ نهایی دی ۱۴۰۰	(طبقه‌بندی شده)	دوم	۱۵	۳۰
آزمون شماره ۸ نهایی دی ۱۴۰۱	(طبقه‌بندی شده)	دوم	۱۷	۳۰
آزمون شماره ۹ نهایی خرداد ۱۴۰۱	(طبقه‌بندی نشده)	دوم	۱۹	۳۱
آزمون شماره ۱۰ نهایی خرداد ۱۴۰۲	(طبقه‌بندی نشده)	دوم	۲۱	۳۱
آزمون شماره ۱۱ نهایی شهریور ۱۴۰۱	(طبقه‌بندی نشده)	دوم	۲۳	۳۲
آزمون شماره ۱۲ نهایی شهریور ۱۴۰۲	(طبقه‌بندی نشده)	دوم	۲۵	۳۲

۳۳

درس‌نامه توپ برای شب امتحان

بازمبندی درس هویت اجتماعی

درس‌ها	نوبت اول	نوبت دوم	شهریور و دی ماه
اول	۴ نمره	۵ نمره	۱/۵ نمره
دوم	۴ نمره		۱/۵ نمره
سوم	۴ نمره		۱/۵ نمره
چهارم	۴ نمره		۱/۵ نمره
پنجم	۴ نمره		۱/۵ نمره
ششم	—	۳ نمره	۲/۵ نمره
هفتم	—	۳ نمره	۲/۵ نمره
هشتم	—	۳ نمره	۲/۵ نمره
نهم	—	۳ نمره	۲/۵ نمره
دهم	—	۳ نمره	۲/۵ نمره
جمع	۲۰ نمره	۲۰ نمره	۲۰ نمره

هویت اجتماعی	کلیه رشته‌ها به جز انسانی	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	kheilisabz.com	شماره
ردیف	آزمون شماره ۱			نوبت اول پایه دوازدهم
درس اول				
۱	مفاهیم زیر را تعریف کنید. الف) کنش: ب) کنشگر: پ) پیام ارادی:	۱/۵		
۲	در عبارات زیر، به کدام یک از ویژگی‌های کنش انسانی اشاره شده است؟ الف) فردی به مضرات استفاده بیش از اندازه فضاهای مجازی آگاه است ولی تصمیم به ترک آن نمی‌گیرد. (.....) ب) فتح قلعه اورست توسط تیم کوهنوردی (.....) پ) دادن کارت زرد به بازیکن خاطی، توسط داور (.....)	۱/۵		
۳	نوع پیامدهای کنش (ارادی یا غیرارادی بودن) را در موارد زیر مشخص کنید. الف) دانشجویی، بعد از مطالعه کتاب درسی خود، مطالب را یاد می‌گیرد. (پیامد .....) ب) دانشجو، به سؤالات امتحانی پاسخ می‌دهد. (پیامد .....)	۱		
درس دوم				
۴	در جاهای خالی، عبارات مناسب بنویسید. الف) اگر ..... نباشد، هیچ هنجاری شکل نمی‌گیرد و هیچ یک از ..... محقق نمی‌شوند. ب) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق ..... تحقق می‌یابند و پدیده‌های ..... و کنترل اجتماعی را ضروری می‌سازند. پ) ازدواج و تشکیل خانواده از زمینه‌های پیوند میان انسان‌ها و گذر از ..... به ..... است.	۱/۵	به مفهوم کلیدی که آگه نباشد پدیده‌های اجتماعی شکل نمی‌گیرند. (در دو قسمت الف و ب)	
۵	گزینه درست را انتخاب کنید. فردی به تنهایی و با صدای بلند، در حال مطالعه است، فرد دیگری وارد می‌شود. در این حالت، فعالیت فرد اول (.....) محسوب می‌شود؛ او برای رعایت حقوق فرد دوم (.....)، آهسته به مطالعه ادامه می‌دهد (.....). ۱) کنش اجتماعی - ارزش - هنجار ۲) کنش اجتماعی - هنجار - ارزش ۳) پدیده اجتماعی - ارزش - هنجار ۴) کنش انسانی - هنجار - ارزش	۰/۵		
۶	با ذکر یک مثال نشان دهید که کنش اجتماعی فقط در حضور فیزیکی دیگران صورت نمی‌گیرد. یعنی به پایانی که آزمون نیستند ولی کنش شما اجتماعی باشد.	۱		
۷	مفاهیم زیر را تعریف کنید. الف) هنجار: ب) پدیده اجتماعی:	۱		
درس سوم				
۸	هر یک از موارد زیر، از مصادیق فرهنگ می‌باشند یا جامعه؟ الف) پوشش زنان بلوچ: ب) مراسم عاشورا در اردبیل: پ) مردم شهر یزد:	۱/۵	با توجه به تعریف فرهنگ و جامعه، به سوال پوواب برید.	
۹	تعاریف ستون اول، به کدام یک از مفاهیم ستون دوم مربوط می‌شود؟ (۱ مورد اضافی است). تعاریف الف) مخالف ارزش‌ها، عقاید و هنجارهای فرهنگ عمومی هستند. ب) بخشی از فرهنگ که همه مردم یک جامعه در آن اشتراک دارند. پ) خرده فرهنگ‌های سازگار با فرهنگ عمومی ت) شیوه زندگی گروهی از انسان‌ها که با یکدیگر زندگی می‌کنند. مفاهیم ۱- فرهنگ ۲- خرده فرهنگ موافق ۳- فرهنگ عمومی ۴- جامعه ۵- ضد فرهنگ	۱		

هویت اجتماعی	کلیه رشته‌ها به جز انسانی	مدت آزمون: ۷۵ دقیقه	kheilisabz.com	نوبت اول پایه دوازدهم	نمره																				
ردیف	آزمون شماره ۱																								
۱۰	آیا همه جوامع فرصت‌های یکسانی را برای انسان‌ها فراهم می‌آورند؟ توضیح دهید.																								
درس چهارم																									
۱۱	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. الف) بخشی از فرهنگ که مردم به آن عمل می‌کنند، چه نام دارد؟ ب) دو ابزار مهم شناخت عقاید و ارزش‌ها را نام ببرید.																								
۱۲	در جاهای خالی جدول، نمونه‌هایی از آرمان‌های جامعه ایران را بنویسید.																								
آرمان‌ها																									
بیرون از فرهنگ واقعی			درون فرهنگ واقعی																						
-۱-			-۱-																						
-۲-			-۲- استکبارستیزی																						
۱۳	الف) نحوه ورود فرهنگ حق را به محدوده فرهنگ واقعی جوامع توضیح دهید. ب) جوامع مختلف در چه صورتی از حق منحرف و به سوی باطل گام برمی‌دارند؟ یعنی فرهنگ حق با چه واسطه‌ای وارد فرهنگ واقعی می‌شود.																								
درس پنجم																									
۱۴	صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را مشخص نمایید. الف) ویژگی‌های انتسابی، ویژگی‌هایی هستند که خودمان آن‌ها را شکل می‌دهیم یا در شکل‌گیری آن‌ها سهم زیادی داریم. ب) هر جامعه‌ای با توجه به عقاید و ارزش‌هایش، با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است.																								
۱۵	جمله «یک انسان باتقوا، جهانی را تغییر می‌دهد.» بر تعامل بین کدام بخش‌های هویتی دلالت دارد؟ (۱) اجتماعی بر نفسانی (۲) نفسانی بر اجتماعی (۳) طبیعی بر نفسانی (۴) جسمانی بر غیرجسمانی به ترتیب قرار گرفتن ابعاد هویتی شلی تویه کنید.																								
۱۶	نوع ویژگی‌های هویتی زیر را در جدول مشخص نمایید (علامت بزنید).																								
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ویژگی</th> <th>ثابت</th> <th>متغیر</th> <th>فردی</th> <th>اجتماعی</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) زمان تولد</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ب) ایرانی بودن</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>پ) موقعیت اجتماعی</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>						ویژگی	ثابت	متغیر	فردی	اجتماعی	الف) زمان تولد					ب) ایرانی بودن					پ) موقعیت اجتماعی				
ویژگی	ثابت	متغیر	فردی	اجتماعی																					
الف) زمان تولد																									
ب) ایرانی بودن																									
پ) موقعیت اجتماعی																									
۱۷	نگاه فرهنگ اسلام به طبیعت و بدن چگونه است؟ توضیح دهید.																								
۲۰	جمع نمرات موفق باشید																								

شماره	kheilisabz.com	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	کلیه رشته‌ها به جز انسانی	هویت اجتماعی												
نمره	نوبت دوم پایه دوازدهم - نهایی خرداد ۱۴۰۱			آزمون شماره ۹												
۲/۵	<p>۱ در عبارات زیر موارد صحیح و غلط را مشخص کنید:</p> <p>(الف) کاهش روابط عاطفی میان اعضای خانواده، پیامد طبیعی استفاده افراطی از شبکه‌های مجازی است.</p> <p>(ب) نقش و عضویت اجتماعی ما مجرای ارتباط ما با جامعه و بخشی از آن به حساب می‌آید.</p> <p>(پ) تحرک اجتماعی همیشه درون یک نسل یعنی برای یک فرد در طول زندگی خودش اتفاق می‌افتد.</p> <p>(ت) تصویری که تاریخ‌نگاران غربی و مستشرقان از هویت جامعه اسلامی القا می‌کردند، اساطیری بود.</p> <p>(ث) اولین شرط بقای هر جامعه، اقتصاد قوی و پیشرفته آن است.</p>															
۲/۵	<p>۲ جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید:</p> <p>(الف) ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی از طریق ..... تحقق می‌یابند.</p> <p>(ب) بخش‌هایی از فرهنگ که مربوط به یک قوم، قشر، صنف یا گروه است، ..... نامیده می‌شود.</p> <p>(پ) جامعه‌ای که روش‌های مناسبی برای ..... نداشته باشد، در معرض آسیب‌های بیشتری قرار می‌گیرد.</p> <p>(ت) هویت فرهنگی جامعه، گسترده‌تر از ..... افراد است.</p> <p>(ث) هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان پیدا کند، ..... پدید می‌آید.</p>															
۲/۵	<p>۳ سوالات چهارگزینه‌ای:</p> <p>(الف) درس خواندن برای دستیابی به شغل و درآمد، به کدام یک از ویژگی‌های کنش اشاره دارد؟</p> <p>(۱) معنادار بودن (۲) آگاهانه بودن (۳) ارادی بودن (۴) هدفدار بودن</p> <p>(ب) نوع هر یک از ویژگی‌های هویتی را مشخص کنید. (متولد ماه خرداد - پلیس)</p> <p>(۱) اکتسابی، ثابت و فردی - انتسابی، ثابت و فردی - اجتماعی، متغیر و اکتسابی</p> <p>(۲) انتسابی، ثابت و فردی - اکتسابی، متغیر و فردی - اجتماعی، متغیر و اکتسابی</p> <p>(۳) اکتسابی، متغیر و فردی - اکتسابی، متغیر و اجتماعی</p> <p>(۴) اجتماعی، متغیر و اکتسابی - فردی، اکتسابی و متغیر</p> <p>(پ) کدام گزینه صحیح نیست؟</p> <p>(۱) جامعه، افرادی را که مطابق ارزش‌ها و هنجارهای جامعه عمل نکنند، مجازات می‌کند.</p> <p>(۲) یکی از روش‌های پیشگیری از کژروی اجتماعی، تبلیغ و اقناع است.</p> <p>(۳) فرایند جامعه‌پذیری همواره با موفقیت همراه است.</p> <p>(۴) همواره افرادی هستند که به حقوق و تکالیف خود پایبند نیستند و رفتارهای مخالف انجام می‌دهند.</p> <p>(ت) اگر عقاید و ارزش‌های یک جامعه مانع آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جامعه دچار ..... شده است.</p> <p>(۱) از خودبیگانگی (۲) از خودبیگانگی تاریخی (۳) از خودبیگانگی فطری (۴) از خودبیگانگی فرهنگی</p> <p>(ث) در نخستین رویارویی‌ها، قدرت ..... و ..... جوامع غربی، جوامع اسلامی را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت.</p> <p>(۱) سیاسی و اقتصادی (۲) سیاسی و نظامی (۳) اقتصادی و فرهنگی (۴) فرهنگی و نظامی</p>															
۳	<p>۴ به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.</p> <p>(الف) فرهنگ چگونه از یک نسل به نسل دیگر منتقل می‌شود؟</p> <p>(ب) بخش‌هایی از فرهنگ که از نظر علمی صحیح و مطابق با فطرت باشد، چه نامیده می‌شود؟</p> <p>(پ) برای تحرک اجتماعی نزولی مثال بزنید.</p> <p>(ت) نظریه پردازان غربی در طی قرن بیستم، سرنوشت مشترک و حتمی بشریت را در چه می‌دانستند؟</p> <p>(ث) در دسته‌بندی فارابی از نظام سیاسی، جامعه‌ای که براساس قوانین الهی شکل می‌گیرد، چه نام دارد؟</p> <p>(ج) چرا کشورهای سلطه‌گر غرب جنگ اقتصادی تمام‌عیاری را علیه کشور ما به راه انداخته‌اند؟</p>															
۱	<p>۵ هر یک از تعاریف ستون اول به کدام یک از مفاهیم ستون دوم اشاره دارد؟ (۱ مورد اضافی است).</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">تعاریف</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">مفاهیم</td> </tr> <tr> <td>(الف) حاکمیت دنیوی و این جهانی که هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد.</td> <td>☐ ۱- لیبرالیسم</td> </tr> <tr> <td>(ب) مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست.</td> <td>☐ ۲- دموکراسی</td> </tr> <tr> <td>(پ) حاکمیت اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت است.</td> <td>☐ ۳- لیبرال دموکراسی</td> </tr> <tr> <td>(ت) حاکمیت اکثریت مردم بر مدار خواسته‌های آن‌ها است.</td> <td>☐ ۴- آریستوکراسی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>☐ ۵- جمهوری</td> </tr> </table>				تعاریف	مفاهیم	(الف) حاکمیت دنیوی و این جهانی که هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد.	☐ ۱- لیبرالیسم	(ب) مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست.	☐ ۲- دموکراسی	(پ) حاکمیت اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت است.	☐ ۳- لیبرال دموکراسی	(ت) حاکمیت اکثریت مردم بر مدار خواسته‌های آن‌ها است.	☐ ۴- آریستوکراسی		☐ ۵- جمهوری
تعاریف	مفاهیم															
(الف) حاکمیت دنیوی و این جهانی که هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد.	☐ ۱- لیبرالیسم															
(ب) مباح دانستن همه امور برای انسان‌هاست.	☐ ۲- دموکراسی															
(پ) حاکمیت اکثریت مردم براساس حقیقت و فضیلت است.	☐ ۳- لیبرال دموکراسی															
(ت) حاکمیت اکثریت مردم بر مدار خواسته‌های آن‌ها است.	☐ ۴- آریستوکراسی															
	☐ ۵- جمهوری															

شماره	kheilisabz.com	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	کلیه رشته‌ها به جز انسانی	هویت اجتماعی
ردیف	آزمون شماره ۹			نوبت دوم پایه دوازدهم - نهایی خرداد ۱۴۰۱
سوالات تشریحی				
۶	۱	فرهنگ آرمانی و فرهنگ واقعی را با یکدیگر مقایسه کنید.		
۷	۱	آیا فرصت‌های پیش روی افراد برای تحرک اجتماعی و کسب هویت‌های جدید در جوامع مختلف یکسان است؟ توضیح دهید.		
۸	۱	هویت فرهنگی جامعه تا چه زمانی دوام می‌آورد و چه زمانی با چالش‌هایی مواجه می‌شود؟		
۹	۱	تحول فرهنگی منفی را تعریف کنید و مثال بزنید.		
۱۰	۱/۵	چگونگی مقابله جوامع اسلامی از جمله ایران با انواع هجمه‌های نظامی و سیاسی اقوام مختلف را با ذکر مثال بنویسید.		
۱۱	۱	چه زمانی قدرت هم «مقبولیت اجتماعی» و هم «مشروعیت حقیقی» دارد؟		
۱۲	۱	در اصول کلی سیاست‌های جمعیتی سال ۱۳۹۳ به چه ضرورت‌هایی توجه شده است؟ (ذکر ۲ مورد)		
۱۳	۱	الگوی اقتصاد مقاومتی چه دستاوردهایی به همراه می‌آورد؟		
	۲۰	جمع نمرات	موفق باشید	

پاسخ‌نامه تشریحی

آزمون شماره ۱ (نوبت اول)

۱- الف) در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، «کنش» می‌گویند. (ب) به انجام‌دهنده کنش، «کنشگر» می‌گویند.

پ) پیامدهایی که به اراده انسان‌ها، یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر، وابسته است.

۲- الف) ارادی بودن (ب) هدفدار بودن (پ) معنادار بودن

۳- الف) پیامد غیرارادی (ب) پیامد ارادی

۴- الف) کنش اجتماعی - ارزش‌های اجتماعی

(ب) کنش‌های اجتماعی - جامعه‌پذیری

پ) من - ما

۵- گزینه «۱»

۶- **متن ۱** وقتی راننده‌ای پشت چراغ قرمز می‌ایستد و مقرراتی را رعایت می‌کند که مورد قبول دیگران است، کنش اجتماعی انجام داده است. (حتی اگر دیگران حضور فیزیکی نداشته باشند.)

۷- الف) هنجار اجتماعی: شیوه انجام کنش اجتماعی است که مورد قبول افراد جامعه قرار گرفته است.

(ب) پدیده اجتماعی: به کنش اجتماعی و پیامدهای آن، پدیده اجتماعی می‌گویند.

۸- الف) فرهنگ (ب) فرهنگ (پ) جامعه

۹- الف) ۵ (ب) ۳ (پ) ۲ (ت) ۱

(مورد ۴ اضافی است.)

۱۰- خیر. برخی از جوامع براساس عقاید و ارزش‌هایشان، **استعدادهای معنوی** انسان را نادیده می‌گیرند و یا فرصت شکوفایی فطرت آدمی را فراهم نمی‌آورند و برخی دیگر مانع بسط **ابعاد دنیوی** وجود انسان می‌شوند و نسبت به نیازهای مادی و دنیوی انسان بی‌توجه‌اند و با رویکرد دنیاگریز خود، از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن جهان استفاده نمی‌کنند.

۱۱- الف) فرهنگ واقعی (ب) عقل و وحی

۱۲-

آرمان‌ها

بیرون از فرهنگ واقعی	درون فرهنگ واقعی
۱- ساده‌زیستی	۱- کمک به هموعان در حوادث طبیعی
۲- وجدان کاری بالا	۲- استکبارستیزی

۱۳- الف) جوامع مختلف با ایمان به حق، حقیقت را به فرهنگ آرمانی خود وارد می‌کنند و با عمل کردن براساس عقاید حق، آن‌ها را به فرهنگ واقعی‌شان وارد می‌نمایند.

(ب) در صورتی که به حق ایمان نیاورند و مطابق با آن عمل نکنند.

۱۴- الف) غلط

عبارة صحیح ویژگی‌های اکتسابی، ویژگی‌هایی هستند که خودمان آن‌ها را شکل می‌دهیم یا در شکل‌گیری آن‌ها سهم زیادی داریم.

(ب) صحیح

۱۵- گزینه «۲»

۱۶-

ویژگی	ثابت	متغیر	فردی	اجتماعی
الف) زمان تولد	*		*	
ب) ایرانی بودن	*			*
پ) موقعیت اجتماعی		*		*

۱۷- در فرهنگ اسلام، انسان به عنوان خلیفه خداوند، وظیفه عمران و آبادانی طبیعت را بر عهده دارد و حق ندارد برخلاف اراده حکیمانه الهی در طبیعت و بدن خود تصرفاتی انجام دهد.

آزمون شماره ۲ (نوبت اول)

۱- الف) کنش - کنشگر (ب) احتمالی - قطعی

(پ) کنش - آگاهی

۲- الف) پیامد غیرارادی (ب) پیامد غیرارادی

(پ) پیامد ارادی

۳- الف) ۵ (ب) ۲ (پ) ۴ (ت) ۱

(موارد ۳ و ۶ اضافی است.)

۴- الف) منظور از **دیگران**، یعنی کسانی که کنشگران، با توجه به آن‌ها دست به کنش می‌زنند. (ب) مدرسه، خانواده، گروه دوستان، هنجارها، ارزش‌های اجتماعی (ذکر ۲ مورد)

۵- الف) کاهش جمعیت (ب) افزایش جمعیت

۶- الف) ۱ (ب) ۵ (پ) ۲ (ت) ۳

(موارد ۴ و ۶ اضافی است.)

۷- کوه پدیده‌ای طبیعی و ساختمان اداری، پدیده‌ای اجتماعی است. پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به وجود می‌آورند و چون افراد با **آگاهی**، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی (ساختمان اداری) **معنادارند**، حال آن‌که پدیده‌های طبیعی (کوه) با اراده و آگاهی انسان‌ها ایجاد نمی‌شود و معنادار نمی‌باشد.

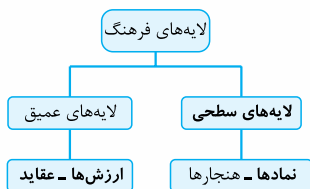
۸- الف) آگوست کنت (ب) فرهنگ (پ) آموزش (تربیت)

۹- **متن ۲** «زبانی که مردم یک جامعه با آن صحبت می‌کنند»

محدودیت: زبان، قواعد پیچیده‌ای دارد که مردم باید آن را بیاموزند و نمی‌توانند هر طور که دلشان بخواهد کلمات و جملات را به کار ببرند.

فرصت: زبان، فرصت ارتباط با هم‌زبانان و مبادله معانی پیچیده را فراهم می‌آورد.

۱۰-

۱۱- الف) صحیح (ب) غلط

عبارة صحیح برای جوامع امکان پذیرش حق و باطل وجود دارد، اما حق و باطل بر مدار گزینش آن‌ها تغییر نمی‌کنند.

(پ) صحیح

۱۲- ارزش‌های حق: (۱) توحید (۲) عدالت

ارزش‌های باطل: (۱) شرک (۲) ظلم

۱۳- برنامه‌ریزان فرهنگی وظیفه دارند تا از طریق تعلیم و تربیت، زمینه تحقق هر چه بیشتر فرهنگ آرمانی و ورود آن به قلمرو فرهنگ واقعی را فراهم کنند.

۱۴- الف) جسمانی - نفسانی (ب) ناخودآگاه - اجتماعی

(پ) انتسابی - اکتسابی

۱۵- الف) جایگاه افراد در قبیله (ب) دارایی و توان اقتصادی افراد

۱۶- هر جامعه‌ای با توجه به عقاید و ارزش‌هایش با نوع خاصی از هویت اخلاقی و روانی افراد سازگار است و زمینه پیدایش و رشد همان هویت را فراهم می‌آورد و امکان پیدایش و رشد دیگر انواع را تضعیف می‌کند.

آزمون شماره ۱۰ (نوبت دوم)

- ۱- الف) غلط   ب) غلط   ج) صحیح   د) غلط
 ۲- الف) کنش اجتماعی   ب) فرصت‌ها و محدودیت‌هایی
 ب) موقعیت اجتماعی   ت) ارتباط
 ۳- الف) گزینه «۴» (حق و باطل بودن پدیده‌ها به تمایلات افراد وابسته است).
 ب) گزینه «۱» (نفسانی بر اجتماعی)
 پ) گزینه «۲» (از خودبیگانگی تاریخی)
 ت) گزینه «۲» (تجربه جدیدی که به پایان خود نرسیده است).
 ۴- الف) رضایت درونی، احساس آرامش، در امان ماندن از برخی آسیب‌های اجتماعی
 ب) بله؛ زیرا کنش اجتماعی او ناظر به دیگران (معلم) است.
 پ) فردگرایی، فرصت‌طلبی، انضباط، تجمل‌گرایی، تبرج، رفاه‌طلبی، مال‌اندوزی و ...
 (ذکر دو مورد کافی است).
 ت) به تناسب عقاید و ارزش‌های خود
 ث) وقتی که به انسان و جهان نگاهی توحیدی داشته باشد.
 ج) تأمل در نظریات پیشین خود و بازبینی آن‌ها
 چ) جمعیت مناسب (نقش افزایش جمعیت در گسترش فرهنگ اسلام)
 ۵- الف) ۴   ب) ۳   پ) ۱   ت) ۲
 ۶- الف) لیبرالیسم   ب) جمهوری
 ۷- تبلیغ و اقناع: می‌کوشد تا از طریق آموزش، افراد را قانع کند که عقاید و ارزش‌های جامعه را بپذیرند.
 تشویق و پاداش: به افرادی که مطابق ارزش‌ها و هنجارهای جامعه عمل می‌کنند، پاداش می‌دهد.
 تنبیه و مجازات: کسانی را که دچار کزروی اجتماعی شده باشند، مجازات می‌کند. (ذکر دو مورد کافی است).
 ۸- تا زمانی که تغییرات هویتی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های اجتماعی پذیرفته شده در جامعه اتفاق بیفتد و با هویت فرهنگی جامعه سازگار باشد، مورد تشویق و تأیید جامعه قرار می‌گیرد. مثال: فردی که با تلاش و پشتکار، موقعیت اجتماعی خود و دیگران را ارتقا می‌بخشد از طرف جامعه تأیید و تشویق می‌شود.
 ۹- ایرانیان پس از آشنایی با اسلام، عناصر مشترکانه و اساطیری خود را کنار گذاشتند، به تفسیر توحیدی از هویت خویش دست یافتند و با پذیرش عقاید و ارزش‌های اسلامی، ایران به جهان اسلام ملحق گردید و هویت ایرانی بخشی از هویت جهان اسلام شد.
 ۱۰- نظام فرهنگی عقاید، ارزش‌ها و اصول حاکم بر نظام سیاسی را تأمین می‌کند و اگر عملکرد نظام سیاسی در جهت عقاید و ارزش‌های فرهنگی جامعه باشد، نظام سیاسی دارای مقبولیت است؛ اما اگر نظام سیاسی به دلایل داخلی و یا تحت تأثیر و فشار عوامل خارجی از اصول و ارزش‌های فرهنگی خود عدول کند، نظام فرهنگی، مقبولیت نظام سیاسی را کاهش می‌دهد.
 ۱۱- کاهش جمعیت یک جامعه به محدود شدن گستره فرهنگ آن منجر می‌شود و امکان تسلط جوامع و فرهنگ‌های دیگر بر آن جامعه را فراهم می‌آورد. از این رو تأمین جمعیت مناسب برای یک جامعه، مسئله‌ای هویتی است.
 ۱۲- حمایت از تولید ملی یعنی کمک به صنعت کشور برای تولید کالایی با کیفیت و قیمت مناسب.
 وظیفه دولت: ارائه تسهیلات به تولیدکننده، ممنوعیت واردات کالاهای مشابه داخلی، افزایش تعرفه‌های گمرکی بر کالاهای وارداتی
 وظیفه تولیدکننده: تلاش در جهت رفع نیازهای مردم، تولید محصولات دارای کیفیت مناسب و متناسب با انتظارات مصرف‌کننده، ارتقای بهره‌وری، پرهیز از سودجویی افراطی

۲۵- فاصله

- ۲۶- کسانی که توان تأثیرگذاری بیشتری بر اراده دیگران دارند.
 ۲۷- نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده اکثریت مردم سازمان می‌یابد. هیچ حقیقت و فضیلتی را به رسمیت نمی‌شناسد و حکومتی دنیوی و این جهانی است. (ذکر دو مورد کافی است).
 ۲۸- غلط
 ۲۹- گزینه «۴»
 ۳۰- اقتصاد

۳۱- افزایش جمعیت، جوانی جمعیت، حمایت از زوج‌های جوان و توانمندسازی آنان در تأمین هزینه‌های زندگی و تربیت نسل صالح و کارآمد، ترویج و نهادینه‌سازی سبک زندگی ایرانی - اسلامی، فرهنگ‌سازی در جهت احترام و تکریم سالمندان و بهره‌مندی از تجارب و توانمندی‌های ایشان و ... (ذکر ۲ مورد کافی است).

آزمون شماره ۹ (نوبت دوم)

- ۱- الف) صحیح   ب) صحیح   پ) غلط   ت) غلط
 ۲- الف) کنش‌های اجتماعی   ب) خرده‌فرهنگ
 پ) کنترل اجتماعی   ت) هویت اجتماعی
 ث) سیاست
 ۳- الف) گزینه «۴»   ب) گزینه «۲»
 پ) گزینه «۳»   ت) گزینه «۳»
 ث) گزینه «۲»
 ۴- الف) آموزش (تربیت)   ب) فرهنگ حق
 پ) مدیر اداره وقتی از مدیریت عزل می‌شود و به صورت کارمند عادی به کار خود ادامه می‌دهد.
 ت) دنیوی شدن همه فرهنگ‌ها   ث) مدینه فاضله
 ج) زیرا پاشنه آشیل (نقطه‌ضعف) ایران اسلامی را اقتصاد آن می‌دانند.
 ۵- الف) ۳   ب) ۱   پ) ۵   ت) ۲
 (مورد ۴ اضافی است).
 ۶- فرهنگ آرمانی به ارزش‌هایی گفته می‌شود که مردم یک جامعه از آن جانبداری می‌کنند و رعایت آن را لازم می‌دانند، ولی در عمل ممکن است آن را نادیده بگیرند. اما فرهنگ واقعی به آن بخش از فرهنگ که مردم به آن عمل می‌کنند، گفته می‌شود.
 ۷- خیر. هر جامعه‌ای به تناسب عقاید و ارزش‌های خود، برخی تحركات اجتماعی و تغییرات هویتی را تشویق و برخی دیگر را منع می‌کند، برخی هویت‌ها را می‌پذیرد و برخی دیگر را نمی‌پذیرد.
 ۸- هویت فرهنگی جامعه تا زمانی دوام می‌آورد که عقاید و ارزش‌های مربوط به آن، مورد پذیرش اعضای جامعه و برای آن‌ها مهم باشد.
 هرگاه عقاید و ارزش‌ها، اهمیت و اعتبار خود را نزد اعضای یک جامعه از دست بدهند، تداوم هویت فرهنگی آن جامعه با چالش‌هایی مواجه می‌شود.
 ۹- اگر فرهنگی که اعتبار اجتماعی خود را از دست می‌دهد، فرهنگ حق باشد و جهت تغییرات هم به سوی فرهنگ باطل باشد، تحول فرهنگی منفی است، مانند تحول جامعه نبوی به جامعه اموی.
 ۱۰- جوامع اسلامی و مسلمانان: ۱) در جنگ‌های صلیبی، مهاجمان را دفع کردند. ۲) در حمله مغول، مهاجمان را درون فرهنگ خود جذب و هضم کردند. ۳) مواجهه فرهنگ جدید غرب با جوامع و فرهنگ اسلامی، تجربه جدیدی است که هنوز به پایان نرسیده است.
 ۱۱- اگر قدرت مطابق قانون و حکم الهی باشد و تبعیت از آن نیز با رضایت و میل همراه باشد، قدرت، هم مشروعیت حقیقی دارد و هم مقبولیت اجتماعی.
 ۱۲- ضرورت‌هایی از جمله: ۱) افزایش جمعیت ۲) جوانی جمعیت ۳) حمایت از زوج‌های جوان و توانمندسازی آنان در تأمین هزینه‌های زندگی و تربیت نسل صالح و کارآمد ۴) ترویج و نهادینه‌سازی سبک زندگی ایرانی - اسلامی ۵) فرهنگ‌سازی برای احترام و تکریم سالمندان و بهره‌مندی از تجارب ایشان (ذکر ۲ مورد کافی است).
 ۱۳- اقتصاد مقاومتی درصدمی‌باشد ۱) برای مردم ایران، امنیت، رفاه و پیشرفت همراه با عدالت و ۲) برای جهان اسلام و بشریت، الگویی ایرانی - اسلامی از رشد و شکوفایی را به ارمغان آورد.

درس نامه توپ برای شب امتحان

بوق زدن راننده، یک کنش است که در موقعیت‌های مختلف، معانی متفاوتی دارد، مانند: سوار کردن مسافر / سلام کردن به یک دوست / خداحافظی از یک دوست دیگر! / اظهار شادی در عروسی / اعتراض به برخی رانندگان و ... می‌بینید، یک کنش و این همه معنا!

پیامدهای کنش

هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد که شامل پیامدهای ارادی و پیامدهای غیرارادی می‌باشند. برای درک تفاوت این پیامدها از یکدیگر، به اطلاعات جدول زیر توجه کنید:

۱- پیامدهایی که به اراده انسان‌ها؛ یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته‌اند.	پیامدهای ارادی
۲- این دسته از پیامدها خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.	
۳- پیامدهای ارادی کنش، احتمالی‌اند؛ یعنی ممکن است انجام بشوند یا نشوند.	
۱- پیامدهایی که به اراده انسان‌ها بستگی ندارند.	پیامدهای غیرارادی
۲- این دسته از پیامدها، کنش نیستند که لازم باشد کنشگری آن‌ها را انجام دهد بلکه نتیجه طبیعی کنش‌اند.	
۳- پیامدهای غیرارادی کنش قطعی‌اند؛ یعنی حتماً انجام می‌شوند.	

مثال: پیامدهای ارادی

۱ دانشجویی کتاب درسی خود را مطالعه می‌کند و در پی آن، اولاً به سؤالات امتحانی پاسخ می‌دهد، ثانیاً استاد متناسب با تلاش این دانشجو به او نمره می‌دهد. پاسخ‌دادن به سؤالات امتحانی و نمره‌دادن استاد، پیامدهای ارادی کنش مطالعه‌کردن است که اولی به اراده خود کنشگر و دومی به اراده دیگری وابسته است.

۲ فردی سلام می‌کند، پاسخ‌دادن یا پاسخ‌ندادن او، پیامد ارادی کنش او محسوب می‌شود که به اراده جواب‌دهنده سلام وابسته است.

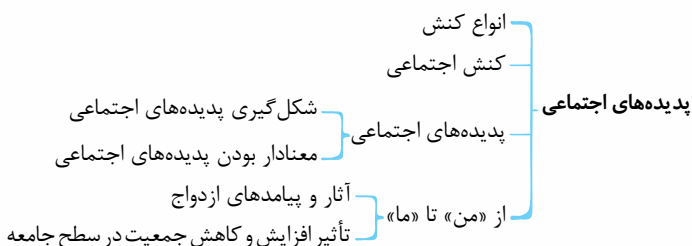
مثال: پیامدهای غیرارادی

۱ وقتی شما پنجره‌ها را باز می‌کنید، هوای کلاس عوض می‌شود.

۲ فردی که وضو می‌گیرد، دست و صورت او پاکیزه می‌شود.

۳ معمولاً انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن‌ها انجام می‌دهند و از انجام برخی کنش‌ها، به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

درس ۲: پدیده‌های اجتماعی

مفاهیم کلیدی

کنش فردی / کنش اجتماعی / دیگران / پدیده‌های اجتماعی / هنجار اجتماعی / ارزش‌های اجتماعی / پدیده‌های طبیعی

۱- وضو سه اثر دارد: نظافت جسم، نشاط روح و تقرب و نزدیکی به خداوند متعال. (امام رضا (ع))

درس ۱: کنش‌های ما

کنش / کنشگر
ویژگی‌های کنش
پیامدهای کنش

مفاهیم کلیدی

کنش / کنشگر / آگاهانه بودن کنش / ارادی بودن کنش / هدفدار بودن کنش / معنادار بودن کنش / پیامدهای ارادی کنش / پیامدهای غیرارادی کنش

کنش / کنشگر

در علوم انسانی به فعالیتی که انسان انجام می‌دهد، «کنش» و به انجام‌دهنده آن «کنشگر» می‌گویند. بر این اساس، فعالیت‌هایی مانند نماز خواندن، مطالعه و ورزش کردن که با اراده و آگاهی ما انسان‌ها انجام می‌شوند، کنش محسوب می‌شوند، اما ضربان قلب و گردش خون در بدن، کنش محسوب نمی‌شوند.

ویژگی‌های کنش

کنش ما انسان‌ها، دارای ویژگی‌هایی هستند که در جدول زیر ملاحظه می‌کنید:

ویژگی‌های کنش	تعریف	مثال
۱- آگاهانه بودن	کنش وابسته به آگاهی آدمی است و بدون آگاهی انجام نمی‌شود.	- سخن گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم.
۲- ارادی بودن	کنش به اراده انسان وابسته است؛ یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، کنش انجام نمی‌شود. پس برای انجام کنش، علاوه بر آگاهی، اراده انسان نیز ضروری است. *	- شما پس از برگشت از دبیرستان، اراده می‌کنید که ابتدا استراحت کنید و بعد تکالیف درسی خود را انجام دهید یا برعکس.
۳- هدفدار بودن	فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود، اگرچه ممکن است همیشه به آن هدف نرسد.	- فردی از میان جمع برمی‌خیزد و با قصد و هدف خاصی (تغییر هوا) در و پنجره‌اتاق را باز می‌کند.
۴- معنادار بودن	با توجه به ویژگی‌های فوق، کنش انسان، برخلاف فعالیت سایر مخلوقات، معنادار است. انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند.	- دانش‌آموزی در کلاس، دست خود را بالا می‌آورد، معنای کار او اجازه‌خواستن از معلم است. معلم در صورتی می‌تواند به او پاسخ مناسب بدهد که معنای کنش او را بیابد. **

* کنش‌ها ممکن است با اشتیاق یا با اکراه یا حتی از روی اضطرار و بنا به ضرورتی انجام شوند، اما در هر حال ارادی‌اند.

مثال فردی که از خطر می‌گریزد، با اراده خود این کنش را انجام می‌دهد؛ او می‌توانست بماند و با خطر روبه‌رو شود یا ...

** حالا یک مثال جالب در مورد معنادار بودن کنش: